

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas NO: 1980/778

Karar NO: 1981/128

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olara ilişkin olan ve sıkıyönetim askeri kemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı bulunan suçlara ait davaların Askerî Yargı yerine görülmesi gerektiği Hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Osman Usta ve 38 arkadaşı

O L A Y : 20.4.1979 günü Yozgat Lisesi'nde sağ ve sol görüşlü öğrenci grupları görüş ayrılığı nedeniyle kavga etmişler; bir kaç saat sonra her grup dışarıda kendi taraftarlarını toplamış ve sol görüşe mensup 50-60 kişilik bir grup, 150-200 kişilik sağ görüşlü grupla karşılaşınca kaçıp halk-evi binasına sığınmış, bunları izleyen sağ görüşlüler (Komünistlere ölüm, komünistler Moskova'ya, kanımız aksa da zafer islâmında diye bağarak halkevini, Töb-ler binasını taşa tutmuşlar, bazı işyerlerini de tahrip ve yağma etmişlerdir. Bu olaydan ötürü Yozgat Cumhuriyet Savcılığı'nca düzenlenen 9.5.1979 günlü iddianamede " Töb-ler, Halk eğitim merkezini tahrip ettikleri bilahare de sol görüşlü yukarıda kimlikleri yazılı (21 müşteki) kısmen alevi kişilerin dükkânlarını ve işyerlerini birlikte tahrip ettikleri ve bu suretle münnet suçları ideolojik nedenlerle işledikleri tüm hazırlık evrakı müderecatı ve şahitlerin beyanı, çekilen fotoğraflardan anlaşılmalı, sanıkların yağmacılık suçunu da ikâ eyledikleri müştekilerin beyanından anlaşılmalı " olduğu açıklanarak tüm sanıkların eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 495. 517. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Yozgat Ağır Ceza Mahkemesi'ne kamu davası açılmıştır.

Yozgat Ağır Ceza Mahkemesi, 10.5.1979 gününde, 1979/92-59 sayı ile: " Sanıkların cümlesinin Yozgat'da 20.4.1979 günü bazı kuruluşlar ve bu arada karşıt siyasal görüş sahip ve islâmi başka bir mezhebe mensup yurttaşlara karşı ideolojik amaçlı Türk Devleti ni , ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü tehlikeye düşürecek mahiyette " işledikleri suçun, sıkıyönetim ilân nedenlerinden bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askerî Mahkemesi, 8.10.1980 gününde, 1980/113 Esas sayı ile: olayın siyasal görüş ayrılığından doğmuş olmasının sıkıyönetim mahkemelerinde yargılanayı gerekli kılmayacağı, suçun sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olmadığı ve sıkıyönetim askeri mahkemelerindeki herhangi bir dava ile

bağlantılı da bulunmadığı nedeniyle, davada Yozgat Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevli olduğu kanısına vararak, görevli yargı yerinin belirtilmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19.maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına ve duruşmanın başka bir güne bırakılmasına karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Üzdural, İsmail Oğuz, Y.İsmet Ayer, Balçık Yardımcı, Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 30.3.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hüseyin Çakıroğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Askerî Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Ünder Ayhan'ın aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinledikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

İddianamedeki açıklamadan ve dosyadaki belge ve bulgulardan suçun, politik ve ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığının, aynı politik ve ideolojik görüşlerdeki kişilerin meydana getirdiği topluluğun karşıt görüştekilere yönelik olarak toplu ızrar ve yağmacılık suçlarında mezhep ayrımı da yapılmak suretiyle işlendiğinin anlaşılmasına, işlenen suçun, vatan ve milletin bütünlüğüne ve bölünmezliğine yönelik olmasına göre, Millî Güvenlik Konseyi 7 Numaralı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına girdiği, böylece de sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkinliği açıktır.

Suçun işlendiği Yozgat İli 12.9.1980 günü sıkıyönetim kapsamına alınmasına göre, 20.4. 1979 gününde işlenen suç, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/a.maddesinde belirlenen üç aylık süre dışında işlenmişse de sıkıyönetim askerî mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı görüldüğünden aynı maddenin (b) bendi hükmü gereği davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askerî Mahkemesi'ne yapılan başvurunun reddine karar verilmelidir.

Bu görüşe Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale katılmamışlardır.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askerî Mahkemesi'ne

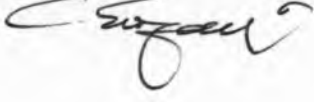
..//...

Esas NO: 1980/778

yapılan başvurunun reddine, Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin karşı oylarıyla ve oyçokluğuyla ,30.3.1981 gününde kesin olarak karar verildi.

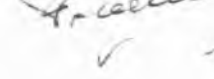
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Haluk Yardımcı

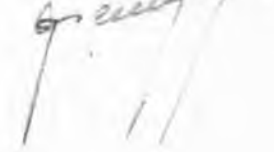
Üye

Servet Tüzün

Üye

Hasan Çelikkale

nr.

S/K

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1930/778

KARŞI OY YAZISI

Olayın meshep ayrılığında kaynaklandığına dair kat'i delil bulunmaması, görüş ayrılığında kaynaklanan olayın, Kahramanmaraş ve Seydişehir olaylarıyla irtibatlı görerek ve sıkıyönetim mahkemelerinin baktığı suç türünden suçları oluşturmaları esas alınarak Sıkıyönetim Kanunu'nun 13/b. maddesindeki irtibat halinin varlığını kabul eden görüşe karşı olmamız nedeniyle çoğunluk kararına karşıyız.

Üye

Servet Tüzün

Üye

Hasan Çelikkale

R/T.